

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie și Miron Aliona,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2021, în cauza penală în privința inculpatei

Rangu Olesea xxx, născută la xxx, originară și domiciliată în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.05.2020 - 30.12.2020;

Instanța de apel: 22.01.2020 - 22.09.2021;

Instanța de recurs: 16.02.2022 – 27.09.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 30 decembrie 2020, s-a încetat procesul penal în privința inculpatei Rangu Olesea intentat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului constituie contravenție.

S-a încetat procesul contravențional în privința inculpatei Rangu Olesea în comiterea contravențiilor prevăzute la art.art.231 alin.(2), 243 alin.(1), 233 alin.(4) Cod contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a reținut că, de către organul de urmărire penală Rangu Olesea este învinuită pentru faptul că, la data de 23.07.2019, aproximativ la ora 16:10, conducând mijlocul de transport automobilul de model „Opel Zafira”, cu numărul de înmatriculare xxx, pe una din străzile s. Ermoclia, r-l Ștefan Vodă, nu s-a asigurat și a tamponat lateral automobilul de model „Opel Corsa”, cu numărul de înmatriculare xxx, condus de cet. Scurtu Tamara, după care, având intenția de a se eschiva de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, a părăsit locul accidentului rutier. Careva persoane nu au avut de suferit. La fața locului s-au prezentat angajații IP Ștefan Vodă, care după ce au stabilit locul aflării cet. Rangu Olesea și având suspiciuni că, aceasta se află în stare de ebrietate alcoolică, i-au cerut să treacă testarea alcoolscoptică la aparatul „Drageralcoolest”, în urma căreia s-a constatat că, ultima avea concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,72 mg/l, fapt confirmat prin alcooltestul

nr.1190 din 23.07.2019, ora 17:42, concentrație care conform prevederilor art.134/12 alin.(3) Cod penal se referă la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

2.1. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, la data de 23.07.2019, ora 16:10 cet. Rangu Olesea conducând automobil de model "Opel Zafira" cu n/î "xxx" aflându-se pe str. centrală din s. Ermoclia, r-l Ștefan-Vodă, într-o intersecție nedirijată nu a cedat trecerea, ca urmare a tamponat lateral automobilul de model „Opel Corsa”, cu numărul de înmatriculare xxx, condus de cet. Scurtu Tamara.

După producerea accidentului rutier, Rangu Olesea a părăsit locul accidentului rutier plecând la domiciliul lui Duplinski Octavian, unde a consumat băuturi alcoolice. Peste o perioadă scurtă, la fața locului s-au prezentat angajații IP Ștefan Vodă, care după ce au stabilit locul aflării cet. Rangu Olesea, au adus-o la fața locului și având suspiciuni că, aceasta se află în stare de ebrietate alcoolică, i-au cerut să treacă testarea alcoolsopică la aparatul „Drager-alcooltest”, în urma căreia s-a constatat că, ultima avea concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,72 mg/l.

Acțiunile inculpatei Rangu Olesea au fost calificate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal - conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, adică eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolsopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, care nu deține permis de conducere.

Pe baza stării de fapt expuse, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept că, faptele inculpatei întrunesc elementele constitutive ale contravențiilor prevăzute de: art.231 alin.(2) Cod contravențional – conducerea vehiculului fără permis de conducere; art.243 alin.(1) Cod contravențional – părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecințele prevăzute la art.242 alin.(1), dacă fapta nu constituie infracțiune, cu excepția accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule; art.233 alin.(4) Cod contravențional – consumul de alcool de către conducătorul de vehicul implicat în accident rutier, până la testarea alcoolsopică sau până la recoltarea probelor biologice în cadrul examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere, dacă fapta nu constituie infracțiune.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță și pronunțarea unei noi decizii prin care Rangu Olesea să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub forma de 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea apelului acuzatorul a invocat că, prima instanță nu a dat apreciere cuvenită declarațiilor martorului Scurtu Tamara, care ferm a comunicat atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, că inculpata vizual se afla în stare de ebrietate alcoolică în momentul comiterii accidentului rutier, indicând că de la inculpată se simțea miros de alcool și era murdară de vin în regiunea gurii, motiv din care ea i-a dat întrebarea de ce conduce automobilul în stare de ebrietate alcoolică, după care inculpata a plecat de la fața locului.

A notat, că prima instanță a apreciat eronat declarațiile inculpatei, precum că

ultima până a conduce mijlocul de transport automobilul „Opel Zafira”, cu n/î ZKX 518, nu a servit băuturi alcoolice, declarații ce contravin realității, fapt probat prin declarațiile martorului Scurtu Tamara, care expres a indicat în cadrul audierii că inculpata în momentul comiterii accidentului rutier se afla în stare de ebrietate, descriind semnele, în rezultatul cărora a concluzionat faptul dat.

Consideră că, a fost reținut eronat faptul că, în cadrul cercetării judecătorești nu a fost demonstrat că Rangu Olesea s-a eschivat de la testarea alcoolsopică, această testare fiind efectuată de către angajații IP Ștefan Vodă, fără careva impedimente din partea inculpatei, fapt confirmat prin testul Drager sus-indicat, iar consumul de alcool de după accident rutier nu este pasibil răspunderii penale.

A evidențiat, că nu este demonstrat faptul că, Rangu Olesea s-a eschivat de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei precum și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen, or inculpata nu a fost adusă pentru efectuarea acestui examen, respectiv nici nu putea să preleve probe biologice.

De asemenea, a invocat că deși inculpata a dat acordul să fie testată alcoolsopic de către angajații de poliție, acordul respectiv cât și testarea alcoolsopică a avut loc după ce inculpata s-a eschivat de la testarea în cauză, plecând la domiciliul său după comiterea accidentului rutier de la fața locului, unde din cuvintele ultimei, a consumat băuturi alcoolice.

În final, a subliniat că este dubios faptul că inculpata în scurt timp a consumat cantitatea de alcool, aflându-se în domiciliul său, fiind stresată, în rezultat la ce în aerul expirat de către ultima s-a stabilit concentrația vaporilor de alcool de 0,72 mg/L.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2021, a fost respins ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia de a înceta procesul penal urmare a faptului că cele imputate inculpatei sunt contravenții, or probele administrate demonstrează indubitabil vinovăția Olessei Rangu de comitere a contravențiilor prevăzute de art.art.231 alin.(2), 243 alin.(1), 233 alin.(4) Cod contravențional, iar în contextul dat prima instanță a făcut o apreciere corectă a probatoriului administrat, dând o apreciere corectă circumstanțelor de fapt în raport cu cele de drept.

Potrivit învinuirii înaintate, prin acțiunile sale intenționate, inculpata Rangu Olesea este învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, conform indicilor calificativi: eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolsopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen.

Cu referire la motivele invocate de procuror, precum că, prima instanță a adoptat soluția incorectă și că inculpata urma a fi recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea contravențiilor, cu încetarea pe prescripție a procesului contravențional. Instanța de apel consideră că aceste afirmații ale procurorului reprezintă opinia subiectivă, or, prima instanță în sentință corect și justificat și-a motivat soluția, luând în considerație probele

administrare legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea contravenției.

Instanța de apel a reținut următoarea stare de fapt, la data de 23.07.2019, ora 16:10 Rangu Olesea conducând automobil de model "Opel Zafira", cu n/î "xxx" aflându-se pe str. centrală din s. Ermoclia, r-l Ștefan-Vodă, într-o intersecție nedirijată nu a cedat trecerea, ca urmare a tamponat lateral automobilul de model „Opel Corsa”, cu numărul de înmatriculare xxx, condus de cet. Scurtu Tamara.

După producerea accidentului rutier, Rangu Olesea a părăsit locul accidentului rutier plecând la domiciliul lui Duplinski Octavian, unde a consumat băuturi alcoolice. Peste o perioadă scurtă, la fața locului s-au prezentat angajații IP Ștefan Vodă, care după ce au stabilit locul aflării cet. Rangu Olesea, au adus-o la fața locului și având suspiciuni că, aceasta se află în stare de ebrietate alcoolică, i-au cerut să treacă testarea alcoolsopică la aparatul „Drager-alcooltest”, în urma căreia s-a constatat că, ultima avea concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,72 mg/l.

Examinând probele administrate, instanța de apel, a considerat ca nefiind confirmată vinovăția inculpatei în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, totodată fiind dovedită în afara oricăror dubii rezonabile vinovăția Olesei Rangu în baza art.art.231alin.(2), 243 alin.(1), 233 alin.(4) Cod contravențional.

Este important a reține că aplicarea răspunderii penale conform alin.(4) art.264¹ Cod penal este de neconceput în lipsa situației-premisă. Această situație - premisă este specificată în dispoziția de la lit. b) alin.(3) art.23 al Legii privind siguranța traficului rutier: „Conducătorul de autovehicul este obligat să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat și examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei ori consumului de droguri și de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare”.

Instanța de apel a menționat că, nici o dispoziție normativă nu impune conducătorului mijlocului de transport obligația să se prezinte din proprie inițiativă pentru testarea alcoolsopică, examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau recoltării probelor biologice în cadrul acestui examen medical. Aceasta chiar dacă conducătorul mijlocului de transport se află în stare de ebrietate. Fără preexistența solicitării agentului de circulație nu există, pentru conducătorul mijlocului de transport, obligația de a se supune, din proprie inițiativă, testării alcoolsopice, examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau recoltării probelor biologice în cadrul acestui examen. Deci, în lipsa situației-premisă specificate nu poate fi concepută nici infracțiunea prevăzută la alin.(4) art.264¹ Cod penal.

Examinând probele, instanța de apel a conchis că, nu este demonstrată existența laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, nu a fost demonstrat faptul că Rangu Olesea s-a eschivat de la testarea alcoolsopică, testarea fiind efectuată fără careva impedimente din partea Olesei Rangu, iar consumul de alcool după producerea accidentului rutier nu este pasibil răspunderii penale.

Reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel a conchis că, calificarea acțiunilor cet. Rangu Olesea urmează a fi apreciate prin prisma codului

contravențional, potrivit art.231 alin.(2) Cod contravențional, conform indicilor: conducerea vehiculului fără permis de conducere, art. 243 alin.(1) Cod contravențional, conform indicilor: Părăsirea de către persoana implicată în accident rutier a locului în care s-a produs accidentul ce a cauzat consecințele prevăzute la art.242 alin.(1), dacă fapta nu constituie infracțiune, cu excepția accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă a accidentului, prevăzută de Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, precum și art.233 alin.(4) Cod contravențional, Consumul de alcool de către conducătorul de vehicul implicat în accident rutier, până la testarea alcoolică sau până la recoltarea probelor biologice în cadrul examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere, dacă fapta nu constituie infracțiune or, potrivit art.10 Cod contravențional „constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.”

Astfel, instanța de apel a concluzionat că eschivarea făptuitorului de la testarea alcoolică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, prin modalitatea în care inculpata Rangu Olesea a părăsit locul accidentului rutier până la sosirea agenților de patrulare rutieră, nu întrușchipează realizarea laturii obiective a infracțiunii imputate inculpatei, or aceasta nu s-a eschivat în forma prevăzută de legea penală de la testarea alcoolică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

Instanța de apel a reținut că, în conformitate cu prevederile art.30 alin.(2) Cod contravențional, „Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an”, normă în vigoare la data comiterii faptei. Potrivit alin.(5) al aceleiași norme - „Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției și până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională.”

Raportând normele de drept la circumstanțele de fapt a cauzei, instanța de apel a considerat justă soluția instanței de fond, ca Rangu Olesea să fie liberată de răspundere contravențională în baza art.231 alin.(2), 243 alin.(1), 233 alin.(4) Cod contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere contravențională, or, din momentul comiterii faptei - 23.07.2019, până la adoptarea hotărârii instanței de fond, cât și a instanței de apel, a expirat mai mult de 1 an și prin urmare, în privința Olesei Rangu, sunt aplicabile prevederile art.30 Cod contravențional.

5. Procurorul în temeiul prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cerințelor acuzarea invocă argumente similare celor din apel, menționând că, decizia instanței de apel o consideră neîntemeiată și pasibilă a fi casată, deoarece este contrară stării de fapt stabilite și contravine prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală.

Acuzarea notează că, omisiunea instanței de apel privind examinarea tuturor argumentelor invocate de procuror în apelul declarat, conduce la concluzia că colegiul

penal în soluția adoptată a însușit în mod real motivele primei instanțe, preluând constatările și lucrările acesteia, astfel încât a acționat cu derogare de la prevederile procesual penale precum și nu s-a condus de recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție expuse în Hotărârea nr.22 din 12.12.2005, privind practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, conform căreia este inadmisibilă promovarea unei reeditări a judecării care a avut loc în prima instanță, or la o nouă rejudecare instanța de apel, are ca obiect de reexaminare acele dispoziții din hotărâre, care au fost greșit sau nelegal soluționate.

În final, acuzarea consideră că, instanța de apel nu și-a motivat plauzibil soluția dispusă, din ce reiese că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, ceea ce echivalează conform prevederilor art.435 Cod de procedură penală cu nerezolvarea fondului apelului, iar faptei comise i s-a dat o încadrare juridică greșită, fapt ce condiționează necesitatea casării deciziei instanței de apel pe motivele și temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală și care impun casarea totală a acestora pe motivele expuse supra, soluția instanței de apel fiind vădit neîntemeiată.

6. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO rezultă că, în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, art.6 CEDO este încălcat (hotărârea CEDO Leoni versus Italia).

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală. În conformitate cu prevederile art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Conform art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, sentința instanței trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar conținutul ei se expune consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea.

Totodată, potrivit art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă printre altele și motivele adoptării soluției date.

Din conținutul art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Mai mult, instanța de apel are obligația să constate dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate (Hotărârea Plenului CSJ din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel).

Colegiul penal reține că, recurentul invocă temeiurile pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, precum și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând și analizând decizia instanței de apel, raportată la argumentele recurentului, Colegiul penal lărgit reține că acestea și-au găsit confirmare și statuează că concluziile instanței de apel nu cuprind un substrat factologic, fiind omise circumstanțe concrete prezentate de acuzare. Or, în cazul în care instanța de apel a ajuns la concluzia de încetare a procesului penal în privința Olesei Rangu, învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, deoarece fapta constituie contravenție, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal lărgit precizează că, în motivarea deciziei instanței de apel se regăsesc declarațiile martorilor Scurtu Tamara și Bulgari Dumitru; procesul-verbal de constatare a faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică; raportul alcooltestului „ Drager” nr.1190 din 23.07.2019, schița accidentului rutier nr. SAR 01 182300 din 23.07.2019, fără însă, a supune unei verificări minuțioase și obiective fiecare probă separat - sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Suplimentar, se reține că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra declarațiilor martorului Scurtu Tamara, chiar dacă procurorul în apel a evidențiat că ultima atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești, ferm a comunicat că „inculpata vizual se afla în stare de ebrietate alcoolică în momentul comiterii accidentului rutier, indicând că de la inculpată se simțea miros de alcool”.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele faptice, precum și nu a apreciat toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte

probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate în decizie, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Totodată, instanța de recurs evidențiază că, lipsa motivării cu privire la calificarea acțiunilor Olesei Rangu în baza art.art.231 alin.(2), 243 alin.(1), 233 alin.(4) Cod contravențional, este un viciu admis de către instanța de apel, care echivalează cu nerespectarea art.6§1 CEDO.

În acest context, Colegiul penal lărgit notează că, modalitatea de motivare a soluției instanței de apel cu privire la calificarea acțiunilor Olesei Rangu este neclară și contradictorie, pe când potrivit prevederilor legislației procesuale și practicii judiciare, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007 § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001 § 30).

Sub acest aspect, la caz, Colegiul Penal lărgit atestă că, instanța de apel a comis erori de drept, ce nu pot fi înlăturate de instanța de recurs.

Din circumstanțele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel deficitar și-a motivat soluția, încălcând prevederile art.art.414, 496-499 Cod de

procedură penală, prin ce s-au comis erori de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), (12) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.6 al prezentei decizii.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2021, în cauza penală în privința inculpatei *Rangu Olesea xxx*, dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 03 noiembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

Miron Aliona